

absolut ingen varig Forbedring mulig. Vi kan se dette overalt. Selv om Arbejdet ved Samfundets Udvikling og Fremskridt, ved Maskine o. s. v. bliver dobbelt frugtbringende — som vi har set det i vort Aarhundrede — vil dette ikke komme Arbejderne til Gode: det vil kun forøge Jordens Pris eller med andre Ord Jordejernes Evne til at »dele« med Arbejderne. Og med den stigende Jordpris vanskeliggøres Adgangen til selvstændige Erhverv: Arbejderen bliver stedse mere afhængig af »Arbejdsgiverne« og maa arbejde for en Løn, der udgør stedse ringere Del af, hvad de frembringer. Man kan med Sikkerhed sige, at selv om der regnede Frugtbarhed ned fra Himlen, selv om Jorden ved mindre Arbejde gav dobbelt Udbytte, selv om Militarismens pengesugende Aag blev brudt, vilde det under de nuværende Forhold kun bevirke end yderligere Spaltning mellem rig og fattig, en større Afhængighed for Arbejderne.

Denne Hævdelse af alles lige Ret til Fædrelandets Jord er det centrale i H. Georges Tankegang. Og findes der mon nogen, der med god Samvittighed tør nægte den?

Men hvorledes skal dette da føres ud i Livet uden at bryde ned mer end nødvendigt af Samfundsbygningen? Den Familie- og slægtsvise Udstykning af Jorden, som f. Eks. i den jødiske Oldtid dannede et sikkert Værn mod Rigmandsvælde og Proletariatet, passer aabenbart ikke med Nutidens udviklede Samfundsforhold. Men én Vej ligger lige for: Vi har ikke allesammen ligefrem Brug for Jord, og Jorden er af højste forskellig Værdi; men den *lige Ret* kan hævdes, naar *enhver Jordbruger svarer til Samfundets fælles Kasse, hvad hans Jord er værd, naar »Jordrenten«* — som man kalder den — i Steden for, som nu, at komme den enkelte Jordejer til Gode tilfalder Samfundet som Helhed. Derved kan *Lighed* sikres; thi Ligheden kræver ikke, at alle har *lige store Indtægter* men *lige gode Chancer*, og det finder kun Sted, naar den, der sidder inde med den værdifuldeste Del af Fædrelandets Jord,*) ogsaa — gennem Jordrenteafgiften — svarer til Samfundet, hvad denne Forret er værd. Og derigennem kan dog *Friheden* bevares, ja netop komme til sin Ret, saa den enkelte kan bruge sin Jord og sine Kræfter, som han vil, og nyde den fulde Frugt af sit Arbejde; thi hvorledes Jorden bruges og hvor meget den enkeltes Arbejde indbringer, vedkommer ikke Samfundet: vi har ikke Skygge af Ret til at tage fra én og give til en anden, hvis det, den enkelte ejer, virkelig skyldes hans eget Arbejde. Mange er af den Mening, at det er nødvendigt at tage fra de rige

*) Ved Jord forstaas her ikke alene Agerjorden, men Byggegrunde i Byer, Skove, Kullejer kort sagt alt, hvad der ikke er frembragt ved menneskeligt Arbejde.